Rapport inspraak Beleidsregel toewijzing woonwagenstandplaatsen gemeente Overbetuwe 2020.

8 juni 2020

Vastgesteld door de gemeenteraad op 8 juni 2020
Registratienummer: 20INT00341

Inhoud

1. Inleiding

2 Procedure concept beleidsregel

3. Samenvatting reacties en beantwoording
   3.1 Veelgenoemde onderwerpen
   3.2 Individuele inspraakreacties
   3.3 Reacties overlegpartners

4. Aanpassingen van de concept beleidsregel
   4.1 Aanpassingen als gevolg van inspraakreacties
   4.2 Aanpassingen als gevolg van reacties van overlegpartners
   4.3 Ambtelijke aanpassingen

5. Conclusies

1. Inleiding
Dit rapport bevat de resultaten van de gevolgde inspraakprocedure voor de concept beleidsregel Toewijzing Woonwagenstandplaatsen gemeente Overbetuwe 2020. De beleidsregel zorgt ervoor dat schaarse woonwagenstandplaatsen op een eerlijke en transparante wijze verdeeld worden, waarbij rekening gehouden wordt met de aanbevelingen in het beleidskader gemeentelijk woonwagen- en standplaatsenbeleid van het Ministerie van BZK. De beleidsregel is van toepassing op alle huurstandplaatsen voor woonwagens in de gemeente Overbetuwe.

2. Procedure
Op grond van artikel 4 van de Inspraakverordening gemeente Overbetuwe betrekken burgemeester en wethouders ingezetenen en belanghebbenden bij de voorbereiding van plannen of de herziening daarvan.

De concept beleidsregel was digitaal raadpleegbaar op de website www.officiëlebekendmakingen.nl. Ook heeft de concept beleidsregel ter inzage gelegen in het gemeentehuis. De terinzagelegging van de concept beleidsregel is openbaar bekend gemaakt door het plaatsen van een publicatie in weekkrant ‘’Het Gemeentenieuws’’ op woensdag 11 december 2019. Daarnaast hebben de woonwagenbewoners die aangegeven hebben op de hoogte gehouden te willen worden ook een brief ontvangen met daarin de aankondiging dat de concept beleidsregel ter inzage wordt gelegd. Inwoners van de gemeente Overbetuwe en overige belanghebbenden zijn op grond van de Inspraakverordening in de gelegenheid gesteld vanaf donderdag 12 december 2019 tot en met woensdag 22 januari 2020 inspraakreacties kenbaar te maken.

De Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG)stelt strenge regels aan het (digitaal) openbaar maken van de NAW-gegevens. Om deze reden worden in dit rapport geen NAW-gegevens vermeld.

Gedurende de termijn van inzagelegging zijn vijf inspraakreacties ingediend door woonwagenbewoners of spijtoptanten. Een aantal reacties is ingediend namens de familie. Daarnaast hebben de drie corporaties (Woningstichting Heteren, Vivare en Woonstichting Valburg) gezamenlijk een inspraakreactie ingediend.

3. Samenvatting reacties en beantwoording
In de ingekomen inspraakreacties staat een onderwerp dat vaak terugkomt. Op dit onderwerp geven we hieronder een algemeen antwoord, voordat we per inspraakreactie een apart antwoord geven. Bij de beantwoording van de individuele inspraakreacties verwijzen we, indien van toepassing, naar het algemene antwoord.

3.1 Algemene onderwerpen
Samenvatting
1.1. Het onderwerp familieverband wordt meermaals genoemd in de inspraakreacties. Twee van de insprekers maken zich zorgen om het, al dan niet noodgedwongen verhuizen van familieleden naar een woning of woonwagenlocatie buiten de gemeente Overbetuwe. Ze benadrukken nogmaals het belang van de familieband en geven aan dat de familieleden die verhuisd zijn niet benadeeld zouden mogen worden.

Reactie:
1.1. In de volgordebepaling zal ten eerste toegewezen worden op basis van familieband, voordat andere kandidaten in aanmerking komen. Bij de eerste toewijzing op een nieuwe locatie is dit uiteraard niet mogelijk. De eerste toewijzing zal geschieden via de volgorde onder Artikel 6, lid f tot en met h. Na de eerste toewijzing (één standplaats per locatie), zal toewijzing op basis van familieband plaatsvinden en zullen ook de familieleden (tot en met de derde graad) van de persoon aan wie toegewezen is in aanmerking komen voor de

standplaats, voordat deze aangeboden zal worden aan overige woonwagenbewoners (al dan niet afkomstig uit de gemeente Overbetuwe). Familieleden die verhuisd zijn, worden dus niet benadeeld, mits de overige familieleden die woonachtig zijn in Overbetuwe aanspraak maken op een woonwagenstandplaats.

3.2 Individuele inspraakreacties (van woonwagenbewoners)
Inspreker 1
Samenvatting
1.1 De inspreker geeft aan dat familiebanden zeer belangrijk zijn. Ook wanneer een familielid verhuisd is naar een plaats buiten de gemeente is het van belang dat een familielid de mogelijkheid krijgt om terug te keren naar de familie op een standplaats.

Reactie:
1.1 De reactie op dit standpunt valt te lezen in de algemene reactie in *paragraaf 3.1.*

Inspreker 2
Samenvatting
2.1 De inspreker geeft aan dat hij graag een koopstandplaats wil.
2.2 De inspreker geeft aan dat te realiseren plaatsen (120 m^2) te klein zijn. Er dient volgens hem rekening gehouden te worden met de brandveiligheid en met het feit dat een wagen uit alleen begane grond bestaat bij het bepalen van de grootte van de kavel.

Reactie:
2.1 De beleidsregel gaat niet over de verdeling tussen koop- en huurstandplaatsen. Het gaat om de toewijzing van alleen de huurstandplaatsen. Of er ook koopstandplaatsen gerealiseerd worden (of bestaande standplaatsen gekocht kunnen worden), zal later in het proces aan bod komen wanneer ook de locaties vastgesteld zijn en de overleggen met de woningcorporaties plaatsvinden over realisatie en beheer van de standplaatsen.
2.2 De beleidsregel gaat ook niet over de grootte van de standplaatsen. Op dit moment wordt een locatiestudie uitgevoerd, die zal leiden tot een aantal voorkeurslocaties voor het realiseren van woonwagenstandplaatsen. In de bestemmingsplanprocedure zal o.a. de grootte van de kavels vastgelegd worden, als vanzelfsprekend wordt hier rekening gehouden met een acceptabele grootte van de kavel en de brandveiligheid. De kavelgrootte is ook erg afhankelijk van de stedenbouwkundige en landschappelijke inpassing.

Inspreker 3
Samenvatting
3.1 De inspreker geeft aan dat er ook woonwagenbewoners zijn die geen directe familie meer hebben. Hierdoor komt deze groep volgens de inspreker onderaan de wachtlijst terecht, samen met ‘’alle overige woonwagenbewoners en spijtoptanten’’. De inspreker geeft aan dat ook woonwagenbewoners in het bezit van een verklaring van recht, maar zonder directe familie volgens hem een hogere prioriteit moeten verkrijgen bij de toewijzing.
3.2. Daarnaast geeft de inspreker ook aan dat hij de definitie van een spijtoptant graag verduidelijkt wil zien, valt daar ook iemand met een verklaring van recht onder?

Reactie:
3.1. Een verklaring van recht werd afgegeven, zoals bedoeld onder artikel 18, lid 1, sub b 2 van de Woonwagenwet. Hiermee kon een woonwagenbewoner aantonen dat hij of zij woonwagenbewoner of voormalig woonwagenbewoner (c.q. spijtoptant) is. In 1999 is de Woonwagenwet afgeschaft en is het zodoende niet meer mogelijk om een verklaring van recht te verkrijgen. Per 1 januari 2003 is ook de voorrangsregeling in de Huisvestingswet die getroffen was voor personen met een verklaring van recht beëindigd. Het is om deze reden niet meer van belang of iemand wel of geen verklaring van recht bezit. Wel blijft het van belang voor de beleidsregel om aan te kunnen tonen dat men woonwagenbewoner of spijtoptant is, er wordt namelijk alleen aan deze doelgroep toegewezen.

3.2. De omschrijving van het begrip spijtoptant is weergegeven in Artikel 1, lid g. Middels een uittreksel BRP kan achterhaald worden of een woonwagenbewoner woonachtig is op een woonwagenlocatie of dat in het verleden is geweest.

Inspreker 4
Samenvatting
4.1 De inspreker geeft aan dat kinderen in het verleden noodgedwongen in een reguliere woning zijn gaan wonen. De inspreker vindt dat ook de reden dat kinderen in het verleden verhuisd zijn buiten de gemeente Overbetuwe in acht genomen wordt voor de volgordebepaling.
4.2. De inspreker geeft aan dat familiebanden zeer belangrijk zijn voor hen. De inspreker geeft aan dat hij of zij graag ziet dat familieleden die naar een woning of woonwagenlocatie buiten de gemeente verhuisd zijn niet benadeeld worden in de volgorde van toewijzing.

Reactie:
4.1 We kunnen niet iedere individuele reden in acht nemen bij de toewijzing, het leidt tot ondoorzichtige toewijzingscriteria (willekeur). Daarnaast kunnen we ook niet controleren aan de hand van objectieve informatie (zoals het BRP) of een genoemde reden ook daadwerkelijk waar is. Er wordt wel middels het BRP achterhaald wat de woongeschiedenis van personen is om zorg te dragen voor een eerlijke en objectieve toewijzing. Het is daarbij niet van belang of de woongeschiedenis in Overbetuwe onderbroken is geweest, het totale aantal jaren woonachtig in Overbetuwe wordt geteld. De definitie van woonduur is aangescherpt in de definitieve beleidsregel, zodat duidelijk is dat een onderbreking van de woonduur niet van belang is. De inspreker geeft daarnaast terecht aan dat kinderen vaak noodgedwongen naar een reguliere woning moeten, omdat er geen ruimte beschikbaar is op de woonwagenlocaties. Terwijl het in de woonwagencultuur juist belangrijk is dat kinderen ook in een woonwagen kunnen blijven wonen. Hier werd in de concept beleidsregel te weinig rekening mee gehouden. De beleidsregel is hierop aangepast (zie *hoofdstuk 4*).
4.2. De reactie op dit standpunt valt te lezen in de algemene reactie in *paragraaf 3.1.*

Inspreker 5
Samenvatting
5.1. De inspreker geeft aan dat zij het proces om tot uitbreiding van het aantal standplaatsen te komen zes jaar geleden hebben opgestart en hiervoor gestreden hebben. Volgens de inspreker zou het niet eerlijk zijn als door de regels die wij opstellen een ander voorrang zou krijgen.
5.2. De inspreker geeft aan dat een familielid binnen enkele maanden bij hen in komt wonen en vraagt zich af of dit gevolgen heeft voor de toewijzing.

Reactie:
5.1. Voor het toewijzingsbeleid is gebruik gemaakt van de aanbevelingen die gedaan zijn door het ministerie van BZK. Zo stimuleert de beleidsregel het leven in familieverband. Het toewijzen vindt plaats volgens objectieve criteria volgens transparante regels. Toewijzen op basis van wie wanneer aangehaakt is bij het proces is niet transparant en ook niet eerlijk, het is namelijk onmogelijk om objectief te meten wanneer iemand aangehaakt is. De toewijzingscriteria dragen er wel zorg voor dat woonwagenbewoners die in Overbetuwe wonen, gewoond hebben of een binding hebben met Overbetuwe voorgaan op andere belangstellenden.
5.2. Dit is niet van invloed op de toewijzing.

3.3 Reactie woningcorporaties
Naast de woonwagenbewoners hebben ook de drie woningcorporaties gezamenlijk een inspraakreactie ingediend. Naast de ingediende reactie hebben de corporaties nog een aantal aanvullende vragen/opmerkingen, deze worden mondeling met de woningcorporaties besproken.

Samenvatting
1.1. De insprekers geven aan niet betrokken te zijn bij het proces naar de schriftelijke vastlegging van deze concept beleidsregel.
1.2. De insprekers geven er de voorkeur aan dat de gemeente de toewijzing blijft uitvoeren, totdat op regionaal niveau coördinatie/afstemming is gevonden. Dit schept volgens hen duidelijkheid in de beleidsregel en de fasering.
1.3. De insprekers zien graag dat er gesproken wordt over ‘’verhurende partij’’ in plaats van ‘’corporatie’’. Zolang de gemeente de toewijzing blijft uitvoeren, dan hoeft de verhuurder niet per definitie een corporatie te zijn.
1.4. De beleidsregel is volgens de insprekers niet eenduidig in de hantering van de begrippen ‘’standplaats en ‘’woonwagen’’.
1.5. De insprekers geven aan dat het onderscheid tussen ‘’westelijk’’ en ‘’oostelijk’’ verwarrend en niet functioneel is in het kader van de toewijzing. Ze geven er de voorkeur aan dat mensen hun voorkeur uitspreken voor één of meerdere concrete standplaatsen.
1.6. De insprekers geven aan dat het regelen van de consequenties van leegstand niet bij de toewijzing thuishoort. Wel dient de vraag zich aan hoe wordt omgegaan met de consequenties van leegstand (bijvoorbeeld huurderving).

Reactie:
1.1. Er is in november, voordat de concept beleidsregel door het college vastgesteld werd, overleg geweest met de corporaties. Hierin is de strekking van de concept beleidsregel toegelicht en is dit besproken. Corporaties zijn tijdens het ambtelijke overleg gevraagd naar hun mening hierover en de gemeente heeft gevraagd waar zij rekening mee moet houden. Vervolgens heeft de gemeente de corporaties schriftelijk geïnformeerd, waarbij ook de concept beleidsregel toegezonden is. De gemeente heeft gevraagd aan de corporaties om hun inbreng kenbaar te maken tijdens de inspraakprocedure.
1.2. De gemeente gaat de toewijzing van standplaatsen in eerste instantie zelf uitvoeren. Het uitgangspunt is het beheer van de wachtlijst en het toewijzen vervolgens overdragen aan de woningcorporaties. De gemeenten die deel uitmaken van de subregio Arnhem stemmen de toewijzingscriteria met elkaar af. De gemeente Arnhem neemt hiertoe het initiatief. Afstemming vindt plaats om te voorkomen dat er negatieve effecten (zoals leegstand) optreden doordat iedere gemeenten haar eigen toewijzingsbeleid heeft.
1.3 Op dit moment zijn nog geen afspraken gemaakt over het ontwikkelen en het beheer van de standplaatsen- en/of woonwagens, om deze reden geven de insprekers terecht aan dat gesproken moet worden over de ‘’verhurende partij’’, dit geeft ook ruimte in de praktische uitvoering van het beleid.
1.4. In de definities van de beleidsregel wordt duidelijk omschreven wat een ‘’standplaats’’ en wat een ‘’woonwagen’’ inhoudt.
1.5. De insprekers geven terecht aan dat het onderscheid tussen ‘’westelijk’’ en ‘’oostelijk’’ verwarrend en niet functioneel is. Dit wordt mede veroorzaakt doordat dit niet goed afgebakend is. Het voorstel om woonwagenbewoners of spijtoptanten een voorkeur voor een specifieke standplaats (kavel) aan te laten geven is erg specifiek. Veel bewoners zullen wel een voorkeur hebben voor een woonwagenlocatie.
1.6. Het regelen van de consequenties van leegstand hoort niet thuis bij de toewijzing. Wel zal het van belang zijn dat met de verhurende partij hierover afspraken gemaakt worden. In de concept beleidsregel is niets opgenomen over leegstand.

4. Aanpassingen van de concept beleidsregel

4.1 Aanpassingen als gevolg van inspraakreacties van woonwagenbewoners
Er hebben twee aanpassingen plaatsgevonden als gevolg van de inspraakreacties van woonwagenbewoners:

- In artikel 1, lid i, wordt de definitie van woonduur in Overbetuwe beschreven als ‘’het totale aantal jaren dat een persoon gedurende zijn of haar leven in de gemeente Overbetuwe woonachtig is geweest, gemeten aan de hand van een uittreksel BRP

met adreshistorie''. Ter verduidelijking van de definitie wordt dit aangevuld met ''het is hierbij niet van belang of de woongeschiedenis in Overbetuwe onderbroken is geweest''.
- In artikel 6, volgorde van toewijzing wordt nu rekening gehouden met het feit dat in het verleden vaak kinderen van woonwagenbewoners op een bestaande woonwagenlocatie vaak noodgedwongen naar een woning moesten verhuizen of noodgedwongen bij hun ouders in moesten wonen. Om kinderen (al dan niet inwonend) van de bewoners op de bestaande woonwagenlocaties als eerste de kans te geven wordt lid a in de volgordebepaling: ''Standplaatszoekende wiens ouders woonachtig zijn op een woonwagenlocatie in de gemeente Overbetuwe''.

Met veel van de aangedragen argumenten houdt de beleidsregel reeds rekening, andere argumenten zijn weerlegd en leiden niet tot aanpassing van de beleidsregel.

4.2 Aanpassingen als gevolg van de reactie van de woningcorporaties
Er zijn een aantal aanpassingen als gevolg van de inspraakreactie van de woningcorporaties gezamenlijk.
- In de concept beleidsregel wordt meermaals genoemd ''corporatie'' of ''woningcorporatie''. Dit zal in de artikelen vervangen worden door ''verhurende partij'', omdat er nog geen afspraken gemaakt zijn over de exploitatie.
- Woonwagenbewoners kunnen bij inschrijving een voorkeur aangeven voor een specifieke woonwagenlocatie. Hierdoor hoeft geen onderscheid meer gemaakt te worden tussen westelijk en oostelijk deel van de gemeente.

4.3 Ambtelijke aanpassingen
- In artikel 1, lid i van de concept beleidsregel wordt de afkorting BRP gebruikt, waar dit nog niet eerder voluit geschreven is. De afkorting is vervangen door ''Basisregistratie Personen (BRP)''.
- In artikel 5 van de concept beleidsregel wordt ten onrechte genoemd ''de in artikel 7 gevraagde gegevens''. In de definitieve beleidsregel is dit vervangen door ''de in artikel 3 gevraagde gegevens''.
- De concept beleidsregel beschrijft de definitie van een ''woonwagenlocatie'' niet. In de definitieve beleidsregel is dit wel opgenomen.
- In de definitieve beleidsregel is opgenomen dat inschrijving pas mogelijk is vanaf 18 jaar, net als bij inschrijving voor een reguliere sociale huurwoning.
- De concept beleidsregel beschrijft niet hoe de kavels op een nieuwe locatie of een locatie waar meerdere standplaatsen tegelijkertijd beschikbaar zijn, verdeeld worden onder de kandidaten. In de definitieve beleidsregel is opgenomen dat de kandidaat die als eerste in aanmerking komt als eerste mag kiezen. Bij gelijke geschiktheid zal de woonduur in Overbetuwe doorslaggevend zijn.
- De concept beleidsregel beschrijft niet hoe de toewijzing plaatsvindt als er op meerdere locaties tegelijkertijd kavels beschikbaar zijn. De definitieve beleidsregel geeft aan dat er in dat geval bij de toewijzing rekening gehouden zal worden met de voorkeuslocatie.
- De concept beleidsregel maakt geen onderscheid tussen de voorkeur voor het huren van alléén een standplaats, zonder woonwagen en de voorkeur voor het huren van een standplaats inclusief woonwagen. Dit is wel belangrijk voor de monitoring van de behoefte en om het aanbod aan te laten sluiten bij de actuele behoefte. Daarom is de volgende bepaling opgenomen onder artikel 3 (inschrijving) ''De inschrijver dient aan te geven of hij of zij voorkeur heeft voor de huur van alleen een standplaats of een voorkeur heeft voor de huur van een standplaats inclusief woonwagen. Daarnaast is onder artikel 4 opgenomen ''de standplaats wordt in de op het moment van beschikbaarheid bestaande vorm aangeboden, hiervan kan niet worden afgeweken''.

Kandidaten kunnen dan zelf kiezen om de aanbieding op basis van de gestelde voorwaarden wel of niet aan te gaan.

- Bij artikel 6, lid b werd in de concept beleidsregel een eis van één jaar gesteld. De wettelijke eis voor medehuurderschap is twee jaar. In de definitieve beleidsregel ligt dit in lijn met de wettelijke eis.
- Onder artikel 6 was per lid opgenomen dat de kandidaat met de langste woonduur in de gemeente Overbetuwe voorrang krijgt. Dit is vervangen door de volgende zinsnede aan het eind: ‘’Voor al bovenstaande bepalingen geldt indien blijkt dat er sprake is van gelijke geschiktheid, de kandidaat met de langste woonduur in Overbetuwe voorrang zal krijgen’’.
- Onder artikel 6 is ‘’notariële loting’’ vervangen door ‘’(notariële) loting’’. Dit biedt meer ruimte in de uitvoering, mocht zich een situatie voordoen waarbij loting noodzakelijk is.
- In artikel 8, lid a werd in de concept beleidsregel genoemd ‘’het huurcontract’’ dit kan leiden tot onduidelijkheid. Dit is aangepast in ‘’het huurcontract voor de standplaats’’.
- In artikel 9 wordt genoemd welke gegevens overlegd dienen te worden aan de verhurende partij. In lijn met de huisvestingsverordening is toegevoegd dat ook indien van toepassing een positieve verhuurdersverklaring overlegd dient te worden. Tevens is lid b in lijn met de huisvestingsverordening aangevuld met ‘’inclusief woonhistorie’’.
- Er zijn nog geen concrete afspraken gemaakt met de woningcorporaties over het beheer van de wachtlijst. Daarom is in de toelichting het volgende opgenomen: ‘’Op den duur zal deze beleidsregel geëvalueerd worden en indien mogelijk vervangen worden door regionaal toewijzingsbeleid voor woonwagens en standplaatsen. Het uitgangspunt is dat dan ook de woningcorporaties het beheer van de wachtlijst overnemen’’.
- In de concept beleidsregel werden verschillende termen gebruikt voor standplaatszoekenden. Bijvoorbeeld ‘’belangstellenden’’ of ‘’kandidaten’’. In de definitieve beleidsregel wordt zoveel mogelijk gebruik gemaakt van de term ‘’standplaatszoekenden’’.

Bovendien zijn er enkele grammaticale wijzigingen in de tekst die niet van invloed zijn op inhoud van de beleidsregel.

5. Conclusie

De gemeente heeft 6 schriftelijke inspraakreacties ontvangen. Waarvan 5 reacties van woonwagenbewoners en/of spijtoptanten en 1 reactie van de drie woningcorporaties gezamenlijk.

Enkele reacties van de insprekers leiden tot aanpassing van de beleidsregel (zie onder paragraaf 4). Daarnaast zijn er ambtelijke wijzigingen aangebracht.

Aldus besloten in zijn vergadering van 8 juni 2020.

DE RAAD VOORNOEMD,
de griffier, de voorzitter,

drs. D.E. van der Kamp R.P. Hoytink-Roubos